SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1373

av Jesper Skalberg Karlsson (M)

Ett permanent och utvecklat Gotlandsstöd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att i budgetpropositionen föreslå en permanent finansiering av Gotlandsstödet för resor med flyg och båt samt att genomföra tillhörande förordningsändringar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ansöka hos EU-kommissionen om godkännande för att utvidga Gotlandsstödet till att även omfatta personbilar vid båtresor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge ansvariga myndigheter i uppdrag att se över hur transportstöden till norra Sverige kan utvidgas eller anpassas för att även omfatta gotländsk frakt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Gotland är en unik och omistlig del av Sverige, som tyvärr har opåverkbara geografiska nackdelar. Havet innebär ett extra led av logistik för företag som ska nå den nationella och internationella marknaden. För gotlänningar som behöver resa till arbete, studier eller familj på fastlandet finns inget tåg eller någon bilväg att välja i stället. Kostnaderna påverkar både vardagen och möjligheten att bo och driva företag på ön.

Den moderatledda regeringens Gotlandsstöd är därför ett välkommet steg. För resor under andra halvåret 2026 kan stödet ge personer som är folkbokförda på Gotland ett prisavdrag på upp till 200 kronor per enkelresa med båt och 500 kronor med flyg. Det gör skillnad. Men öns geografiska läge förändras inte. Regeringen bör därför överväga att i budgetpropositionen föreslå att stödet förlängs och ges permanent finansiering.

Stödet behöver också utvecklas. För den som behöver ta med bilen på båten är det resans samlade kostnad som avgör om den är rimlig. En lägre personbiljett löser en del av problemet, men inte hela. Regeringen bör därför överväga att ansöka hos EU-kommissionen om godkännande för att låta stödet även omfatta medförda personbilar.

För godset behövs andra verktyg. Gotländska livsmedelsproducenter möter merkostnader för att få insatsvaror till ön och sina produkter till fastlandet. Det påverkar lönsamheten i de gröna näringarna, från mjölkproduktion till odling av potatis och grönsaker. Från gotländsk horisont behövs ett tydligt, träffsäkert stöd som jämnar ut spelplanen. Det ligger också i hela Sveriges intresse eftersom en betydande del av vår livsmedelsproduktion sker just på Gotland.

I norra Sverige finns en modell att ta fasta på. Det nationella jordbruksstödet, ofta kallat Norrlandsstödet, omfattar bland annat ersättning för mjölktransporter. Därutöver finns ett regionalt transportbidrag för företag som förädlar produkter i de fyra nordligaste länen. Jordbruksverket och Tillväxtverket bör därför få se över hur dessa stöd kan utvidgas eller anpassas för gotländsk frakt. Översynen behöver klarlägga vilka regeländringar och EU-godkännanden som krävs, kostnaderna och hur stöden kan samordnas med befintliga insatser. Den väl tilltagna ramen för Gotlandsstödet, som motsvarar 250 miljoner kronor per kalenderår, bör vara tillräcklig.

Gotland har varaktiga kostnadsnackdelar som fordrar en varaktig lösning. Ett permanent resestöd, möjlighet till stöd för att ta med bilen på båten och bättre villkor för godset skulle föra oss närmare rimliga transportkostnader för både gotlänningar och gotländska företag. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)